

KOLLEKTÍV BEFEKTETÉSI FORMÁK ÉS KEZELŐIK

- **ÁÉKBV:** átruházható értékpapírokkal foglalkozó befektetési vállalkozások.
- **ABA:** alternatív befektetési alap.
- **ABAK:** alternatív befektetési alapkezelő.
- **AIFMD - Alternative Investment Fund Managers Directive (magyarul ABAK-irányelv).**
- **Kollektív befektetési forma:** minden olyan kollektív befektetés, amely több befektetőtől gyűjt tőkét abból a célból, hogy azt megbízóik javára hatékonyan és eredményesen befektesse (ÁÉKBV, ABA).
- **Európai Rendszerkockázati Testület: European Systemic Risk Board (ESRB).**
- **Európai Felügyeleti Hatóságok:**
 - **Európai Bankhatóság (EBA)**
 - **Európai Értékpapíri Hatóság (ESMA)**
 - **Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság (EIOPA)**
 - **Európai Rendszerkockázati Testület (ESRB)**

A Kormány [T/13478.](#) számú, a kollektív befektetési formákról és kezelőikről szóló törvényjavaslata az Európai Unió alternatív befektetési alapkezelők harmonizálását célzó irányelvét ülteti át a magyar jogrendbe. Az új uniós jogszabályok átvétele szükségessé teszi a jelenleg hatályos, a befektetési alapkezelőkről és a kollektív befektetési formákról szóló [2011. évi CXCI. törvényt](#) hatályon kívül helyezését és új törvény megalkotását.

Mivel az átültetendő EU-irányelv az alternatív befektetési alapkezelőket (ABAK) és a kockázati tőkealap-kezelőket is bevonja a befektetési alapkezelők tágabb fogalmába, a benyújtott törvényjavaslat egy további célja, hogy a tőkepiacokról szóló [2001. évi CXX. törvényt](#) módosítsa.

2013. október 1-jétől a befektetési alapok és alapkezelők felügyeleti tevékenysége (a PSZÁF megszűnésével) a Magyar Nemzeti Bankhoz (MNB) került. Az uniós jogszabályok felügyeleti hatóságokra vonatkozó rendelkezéseit tehát át kell ültetni az MNB törvénybe, azaz szükségessé vált az MNB-ről szóló [2013. évi CXXXIX. törvényt](#) módosítása is.

AZ ABAK-IRÁNYELV ÉS AZ ABAK-RENDELET

Az **ABAK-irányelv:** az Európai Parlament és a Tanács 2011. június 8-i [2011/61/EU](#) irányelve az alternatív befektetési alapkezelőkről. Jelentősége abban áll, hogy egységes európai engedélyt nyújt mind az ABA kezelésére, mind pedig forgalmazására.

Ez az engedély feljogosítja az ABAK-ot, hogy bármely tagállamban – külön eseti engedélyezési eljárás nélkül – ABA-t kezeljen vagy forgalmazzon. A befektetők védelme érdekében az irányelv a következő területekre vonatkozóan ír elő követelményeket:

- ABAK engedélyezése és felügyelete;
- ABAK működése;
- kockázat - és likviditáskezelés;
- átláthatóság.

Az Unió ezen irányelve kizárólag a szakmai befektetők számára teszi lehetővé a befektetési jegyek vásárlását ABAK-tól. Ugyanakkor az egyes tagállamok számára hagy kiskapukat, azaz saját hatáskörben a tagállamok engedélyezhetik a kisbefektetők részére történő forgalmazást is, természetesen korlátokkal.

Az ABAK-irányelv tehát olyan tőkepiaci intézményekre vonatkozóan kíván egységes szabályozást teremteni, amelyek eddig Magyarországon nem rendelkeztek egységes jogi és adózási háttérrel. A magyarországi egységesítés tehát elősegítheti a hazai gazdasági környezetet, hogy növelje versenyképességét az Európai Unióban.

Az irányelv lehetővé teszi a harmadik ország-beli alapkezelők számára, hogy alapokat kezeljenek és forgalmazzanak az Európai Unió területén. Ennek feltétele, hogy az uniós és harmadik országbeli illetékes hatóság között együttműködési megállapodás álljon fenn a hatékony információcsere biztosítása érdekében.

Az **ABAK-rendelet**: a Bizottság 2012. december 19-i [231/2013/EU](#) felhatalmazáson alapuló rendelete a 2011/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv kiegészítéséről

- a mentességek;
- az általános működési feltételek;
- a letétkezelők;
- a tőkeáttétel;
- az átláthatóság és
- a felügyelet tekintetében.

KOLLEKTÍV BEFEKTETÉSI FORMÁK

A kollektív befektetési formák fajtái:

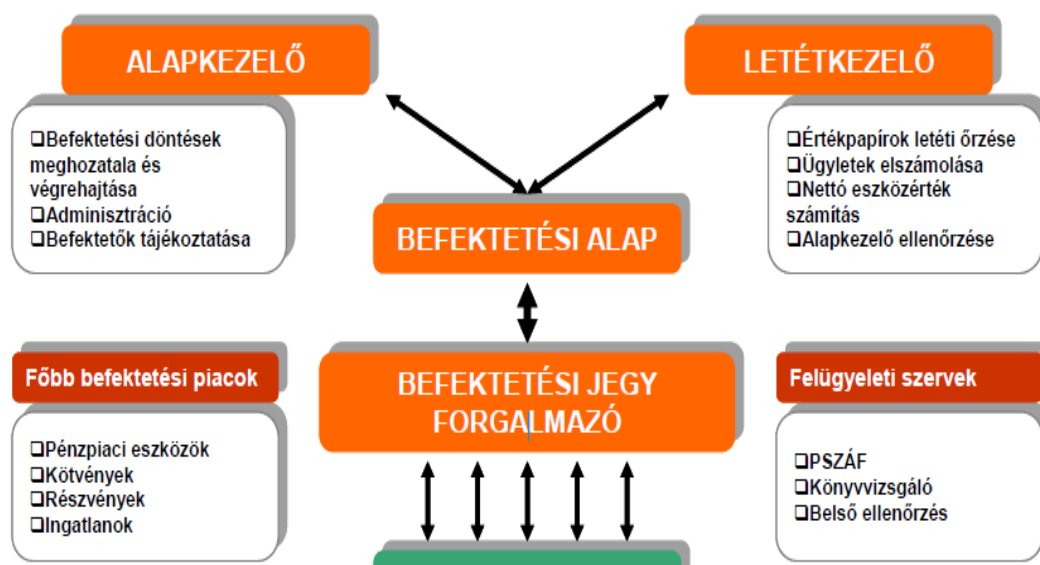
- befektetési alapok, befektetési jegyek;
- önkéntes nyugdíjpénztárak;
- életbiztosítások;
- részvények, tőzsde.

BEFEKTETÉSI ALAPOK

A befektetési alapok olyan pénzügyi közvetítők, melyek a háztartások megtakarításainak, illetve a vállalatok szabad pénzeszközeinek összegyűjtésére és befektetésére szakosodtak.

A befektetési alapkezelő (bank vagy biztosító közreműködésével) hozza létre és működteti a befektetési alapot, ami a befektetők közös tulajdonában lévő vagyontömeg.

A befektetési jegy az egyes befektetők részeseése ebből a közösen létrehozott vagyontömegből. A befektetési jegyet az alapkezelő a befektetési jegyek vásárlói számára értékesíti.

Forrás: MNB

Főbb befektetési alaptípusok:

- pénzügyi (pl. bankbetétek);
- kötvény (pl. hazai államkötvények);
- részvény;
- vegyes (részvény és kötvény);
- ingatlan (közvetlen ingatlanbefektetés);
- speciális alapok (pl. más befektetési alapokba fektető)

A BEFEKTETÉSI ALAPOK FAJTÁI

Visszaválthatóság alapján lehetnek nyílt, illetve zárt végű alapok.

- **Nyílt:** a befektetési jegyek folyamatosan vásárolhatók, illetve visszaválthatók.
- **Zárt:** a vásárlás nem folyamatos, hanem csak egy adott időszakban jegyzés útján lehetséges. Visszaváltásra csak a futamidő lejártával, az alap megszüntetésével kerülhet sor.

A befektetés védelme alapján lehetnek garantált, illetve védett alapok.

- **Garantált:** a befektetési alapkezelő a tőke megóvására, illetve a hozamra vonatkozóan vállalhat garanciát. Az alapkezelő vállalását bankgarancia támasztja alá.
- **Védett:** a befektetési alapkezelő a tőke megóvására, illetve a hozamra vonatkozóan tehet ígéretet.

A PÉNZÜGYI STABILITÁSI TANÁCS

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete és a Magyar Nemzeti Bank összevonásával a pénzügyi stabilitás fenntartása és erősítése is a jegybank feladatkörébe került. A pénzügyi stabilitás három nagy feladatcsoportot jelent.

1. Az MNB látja el ezentúl a **makroprudenciális felügyeletet**, mely a pénzügyi rendszer stabilitásáért és a gazdasági növekedésben játszott szerepéért felel.

2. A jegybankhoz tartozik a **mikroprudenciális felügyelet** is, amely az egyes intézmények stabilitásáért felel, és így biztosítja,

hogy a háztartások megtakarításai és betétei biztonságban legyenek.

3. Az összevonással a pénzügyi fogyasztóvédelem is az MNB-hez került. Ennek elsődleges célja az ügyfelek érdekeinek szem előtt tartása; hogy pénzügyi céljaik megvalósítására a legmegfelelőbb pénzügyi szolgáltatást vagy terméket választhassák.

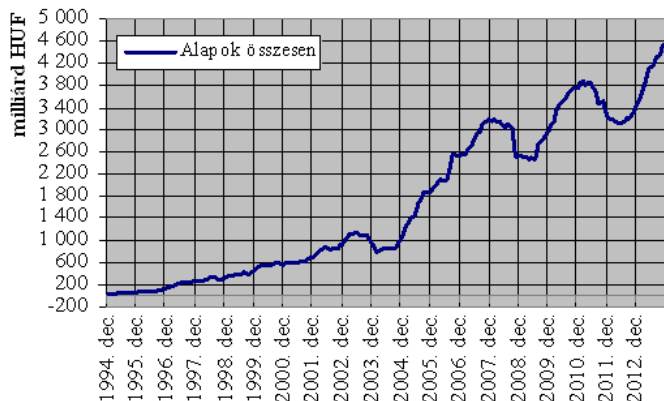
A Pénzügyi Stabilitási Tanács hatásköre

- a pénzügyi közvetítő rendszer stabilitása;
 - a kockázati tényezők számbavétele;
- a nemzetközi piacokról érkező kockázatok nyomom követése;
- a stabilitást veszélyeztető rendszerkockázatok értékelése, döntés felőlük;
- az Európai Rendszerkockázati Testület és az Európai Felügyeleti Hatóságok ajánlásainak, állásfoglalásainak nyomom követése;
- az MNB ellenőrzési tevékenysége célterületeinek meghatározása.

**BEFEKTETÉSI ALAPOK
MAGYARORSZÁGON**

A Befektetési Alapkezelők és Vagyonkezelők Magyarországi Szövetsége (**BAMOSZ**) 27 tagja összesen több mint 6.800 milliárd forint vagyont kezel, ezen belül mintegy 4.500 milliárd forintot befektetési alapokban (BAMOSZ, 2013. november).

A befektetési alapok magyarországi piacának alakulása az elmúlt 20 évben (Forrás: BAMOSZ)

KOCKÁZATI TŐKEALAP KEZELŐ

A kockázati tőkealap kezelő olyan társaság, mely nemzetközileg elismert intézményi befektetői háttérrel rendelkezik, továbbá a befektetési döntések felett kizárólagos joggal bír. Kockázati tőkealap kizárólag zárt végű alapként, és csak zártkörűen hozható létre. A társaság hosszú távú forrásbevonásra törekedve végzi tevékenységét, és mindeztidőig nem végezhetett befektetési alapkezelői tevékenységet. A jelenleg benyújtott törvényjavaslat a befektetési alapkezelők fogalmát kívánja tágítani, így annak elfogadásával a kockázati tőkealap kezelők is bele fognak tartozni.

Források:

- Az alternatív befektetésialap-kezelők harmonizálását célzó [2011/61/EU](#)-irányelv – ABAK-irányelv
- A Bizottság [231/2013/EU](#) felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. december 19.) a 2011/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kiegészítéséről – ABAK-rendelet
- Az európai szociális vállalkozási alapokról szóló [346/2013/EU](#) rendelete (2013. április 17-i) – ESZVA- rendelet
- Az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i [2009/65/EK](#) irányelve az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról – ÁÉKBV-irányelv
- A befektetési alapkezelőkről és a kollektív befektetési formákról szóló [2011. évi CXCVIII.](#) törvény
- A Magyar Nemzeti Bankról szóló [2013. évi CXXXIX.](#) törvény
- Késik az ABAK-irányelv átültetése – [napi.hu, 2013. július 17.](#)
- Magyar Nemzeti Bank [Mindennapi Pénzügyeink](#) Programja (MPP)
- A Befektetési Alapkezelők és Vagyonkezelők Magyarországi Szövetsége, [bamosz.hu](#)

Készítette: Horváth Irén
Képviselői Információs Szolgálat

E-mail: infoszolg@parlament.hu
Intranet: <http://infoszolg.ogyk.hu>
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486

Az információs jegyzet belső felhasználásra, az országgyűlési képviselők tájékoztatása céljából készült. A dokumentum az összeállítás elkészültének időpontjában fennálló aktuális helyzetet mutatja be. Az információs jegyzet szerzői jogvédelem alatt áll.